

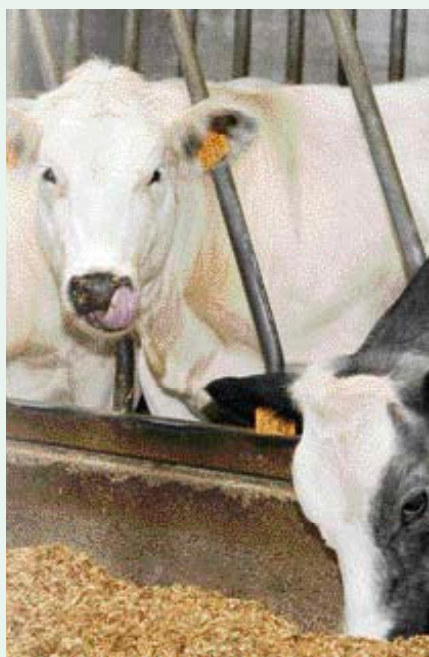

Listeriose

Beschimmeld voer belangrijke bron van besmetting

In de afgelopen wintermaanden kreeg ik een rund te zien dat algemeen verzwakt was. Het was een pink van ongeveer een jaar oud. Het dier was sterk vermagerd en vertoonde uitdrogingsverschijnselen. De pink kon nog rechtop staan, maar was slap en hield amper zijn evenwicht.

Het jonge rund liet de oren hangen en had uitgezakte oogleden. De tong hing uit de muil van het dier. De muil was bovendien nat van het speeksel. Het speeksel rondom de muil wees erop dat het dier niet meer kon slikken als gevolg van een verlamming van de tong. Het dier had geen koorts en ook de hartslag en ademhaling waren normaal. Uit onderzoek van de pensactiviteit bleek dat de pensbewegingen ondermaats waren. Deze symptomen wezen erop dat er iets bijzonders aan de hand was. Bij inspec-

tie van het voer viel al snel op dat er regelmatig schimmel in het kuilvoer aanwezig was. Dit ziektebeeld in combinatie met het beschimmelde voer deden het vermoeden rijzen van een listeria-infectie.

Het betreffende rund kreeg nog antibiotica en ontstekingsremmers toegediend. Om te voorkomen dat de andere dieren geïnfecteerd zouden worden, raadde ik de veehouder aan preventieve maatregelen te nemen. De veehouder verwijderde het beschimmelde voer en inspecteerde de kuilen.

Voor het zieke dier kwam alle hulp te laat. Twee dagen later was de pink overleden omdat ze niet langer kon eten of drinken.

*John Campe,
vakkliniek dierenarts rund*

De encyclopedie **Listeria monocytogenes**

Listeriose is een bacteriële infectie die veroorzaakt wordt door de kiem *Listeria monocytogenes*. Er komen verschillende typen van deze bacterie voor. De bacterie op zich is daardoor zeer moeilijk te isoleren.

Listeria komt bij alle diersoorten voor. Ook de mens is gevoelig voor deze kiem. Toch zijn niet alle diersoorten even gevoelig voor de ziekte. Listeriose komt met name voor bij herkauwers. Bij de herkauwers neemt de gevoeligheid af van geit naar schaap naar rund. Runderen rond de leeftijd van één

jaar zijn het meest gevoelig voor de ziekte. De meest voorkomende ziektebeelden bij het rund zijn hersenvliesontsteking en het niet langer functioneren van de zenuwen aan de kop. Bij drachtige dieren kan aantasting door de bacterie leiden tot abortus.

Beschimmeld kuilvoer is de voornaamste besmettingsbron. Na opname van het beschimmelde voer dringt de bacterie het lichaam binnen door een wondje in de muil. Langs de weg van de kopzenuwen bereikt de bacterie vervolgens de hersenen van het dier.

De diagnose is meestal een waarschijnlijkheidsdiagnose op basis van de waargenomen symptomen zoals in bovenstaand geval beschreven.

Een sectie, aangevuld met microscopisch onderzoek, kan de diagnose in sommige gevallen bevestigen.

Behandeling is mogelijk aan de hand van antibiotica in combinatie met een goede en aangepaste verzorging van het dier. Genezing is niet in alle gevallen mogelijk.

Listeriose is te voorkomen door een correcte kuilaanleg en een goed beheer van geopende kuilen. De kiem vermenigvuldigt zich in kuilen met een zuurtegraad of pH hoger dan vijf waarin ook schimmels groeien. Een goede af dichting van het kuilvoer en een aangepaste voersnelheid verhinderen het optreden van schimmelgroei in de kuilen.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?
Raadpleeg uw dierenarts